

Nr 57

Av herr **Hedlund m. fl.**, om stimulerande av gåvor till religiösa
m. fl. ändamål.

(Lika lydande med motion nr 25 i Första kammaren)

Frågan om avdragsrätt för donationer och penninggåvor till vissa allmännyttiga ändamål har vid ett flertal tillfällen varit föremål för riksdagens behandling. Denna fråga är uppenbart av synnerligen stor betydelse och borde nu enligt vår mening vara mogen för en allsidig utredning. Enskilda personers insatser till förmån för religiösa, humanitära och vetenskapliga ändamål spelar stor roll i vårt samhällsliv. Insatser av likartad allmännyttig karaktär återfinner man även inom områdena för undervisning och kulturminnesvård.

Det är ett allmänt omvittnat faktum att de religiösa och ideella organisationernas situation under senare år försämrats i ekonomiskt avseende. Man torde kunna uttrycka saken så, att de strävanden i samhällslivet som representeras av denna typ av organisationer inte kompensats för penningvärdets fall. Samtidigt har de också mött nya krav i sitt arbete, nya krav betingade av samhällslivets utveckling. Värdet av det allmännyttiga arbete som utföres av de religiösa och ideella organisationerna är emellertid oomtvistat.

En betydande del av hithörande organisationers arbete finansieras genom donationer och penninggåvor från enskilda personer. I väsentlig utsträckning ställer enskilda personer även medel till förfogande för vetenskapligt arbete, undervisning och kulturminnesvård. Bakom denna verksamhet döljer sig ofta betydelsefulla frivilliga initiativ som skulle förtjäna stimuleras av det allmänna. I stället försämrar emellertid vårt nuvarande skattetryck den enskilde donatorns eller givarens möjlighet att göra en insats för att främja lovvärda initiativ och strävanden.

Skattefrihet för gåvor och donationer medför dock onekligen vissa praktiska problem. Till dessa svårigheter hör skattefrihetens ojämna verkan för skilda personer beroende på inkomstens höjd. Att den ifrågasatta skattefriheten för dessa ändamål ger ett så ojämnt utslag måste betraktas som en avgörande nackdel från samhällets synpunkt. Vi anser emellertid denna fråga så betydelsefull att vägar måste sökas för att finna en lösning. Vi vill för vår del förorda, att det i stället för skattefrihet skapas ett system där staten för varje till ett visst belopp maximerad

donation eller penninggåva tillskjuter motsvarande belopp. Vilka organisationer och ändamål som skulle kunna ifrågakomma för denna typ av gåvor och donationer måste bli föremål för närmare prövning.

Fördelarna med detta system är att avvägningen i beskattning mellan enskilda personer inte förändras, men att de allmännyttiga strävanden man vill uppmuntra erhåller kompensation för den begränsade effekt på möjligheten att erhålla ekonomiskt stöd som den nuvarande skattepolitiken ovedersägligen medför.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av behovet och möjligheterna att stimulera enskilda personer att genom donationer och penninggåvor stödja religiösa, humanitära och vetenskapliga ändamål samt undervisning och kulturminnesvård i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 18 januari 1961

Gunnar Hedlund

N. G. Hansson
i Skegrie

S. G. W. Wahlund

Lars Eliasson
i Sundborn